

ЧАСТ,
ЗНАЊЕ,
СРБИЈА
– ВОЈНА
АКАДЕМИЈА

ВОЈНЕ
ШКОЛЕ

Издавач

Медија центар „Одбрана“

Библиотека „Војна књига“

Књига број 2480

За издавача

Директор

Биљана Пашић, потпуковник

Начелник Одељења за издавачку делатност

„Војна књига“

Горан Јањић, дипл. инж.

Главни графички уредник

Александра Капор

Дизајн и опрема

Њес Међедовић

Језички редактор

Наташа Николић

Коректор

Слађана Грба

Тираж 1500 примерака

Штампа

Војна штампарија, Београд

Copyright © Медија центар „Одбрана“, 2022.

-
- 5 ПРИХВАТИ ИЗАЗОВ
  - 6 ПРОЦЕС УПИСА И СЕЛЕКЦИЈЕ
  - 8 ВОЈНА АКАДЕМИЈА
  - 10 СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ
КОПНЕНА ВОЈСКА
  - 12 ВОЈНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО
  - 14 ВОЈНОЕЛЕКТРОНСКО
ИНЖЕЊЕРСТВО
  - 18 ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО
МАТЕРИЈАЛА И ЗАШТИТЕ
  - 22 ВОЈНОМАШИНСКО
ИНЖЕЊЕРСТВО
  - 26 ВОЈНОСАОБРАЋАЈНО
ИНЖЕЊЕРСТВО
  - 28 ЛОГИСТИКА ОДБРАНЕ
  - 30 ВОЈНА АКАДЕМИЈА
– ШКОЛА ЖИВОТА
  - 42 МЕДИЦИНСКИ
ФАКУЛТЕТ ВМА
  - 44 ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ МЕДИЦИНЕ
  - 48 ВОЈНА ГИМНАЗИЈА
  - 52 СРЕДЊА СТРУЧНА ВОЈНА ШКОЛА

ПРИХВАТИ ИЗАЗОВ

Током 170 година трајања војно школство успело је да одоли свим изазовима времена и изврши своју часну мисију да школује и васпитава официре и подофицире за одбрану земље. Да је мисија била успешна доказује чињеница да и данас, поред свих потешкоћа са којима су се у претходним периодима сретали српска држава и друштво, наша војска тежи стандардима најмодернијих војски света. У том настојању урађено је много и са поносом можемо рећи да, захваљујући планираном развоју заснованом на стварању потребних способности да се одговори одбрамбеним захтевима данашњице, данас имамо савремену Војску. Развој, модернизација, опремање и наоружавање Војске Србије, као и научноистраживачке и образовне делатности у области одбране, усмерене су ка изградњи ефикасне и професионалне Војске Србије оспособљене за извршавање додељених мисија и задатака. Војска Србије је по угледу, поштовању и по статусу најцењенија међу државним институцијама и ужива највеће поверење грађана Србије. Томе доприносе и резултати рада Универзитета одбране, високошколских и школских јединица у њеном саставу.

Од оснивања 2011. године Универзитет одбране интегрисао је две војнообразовне установе – Војну академију и Медицински факултет ВМА.

Војна академија је акредитована високошколска установа и образовна институција у држави која школује и васпитава будуће официре, а чији корени датирају још из марта 1850. године. У њеним кабинетима и полигонима стасале су многе генерације и тиме испуниле светле странице њене историје. Данас се школовање реализује по светским образовним стандардима, на акредитованим студијским програмима који су признати и препознати и у земљи и у иностранству. По завршетку основних студија и стицања одређеног искуства у командама, јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије нашим официрима омогућено је и даље школовање на Универзитету одбране, на мастер и докторским студијама, као и на каријерним усавршавањима, односно посебним програмима усавршавања у Школи националне одбране.

Под окриљем Војне академије функционишу и средње војне школе – Војна гимназија и Средња стручна војна школа „1300 каплара“. У Војној гимназији се већ више од пола века школују будући кадети Војне академије, док се у Средњој стручној војној школи школују будући подофицири, а најбољима међу њима омогућава се наставак школовања на Војној академији.

На Медицинском факултету ВМА, на интегрисаним студијама медицине, школују се будући официри санитетске службе. Поред тога, студентима је омогућено усавршавање на специјалистичким, мастер и докторским студијама медицине.

Следећи богату образовну и војничку традицију, ученицима и кадетима пружа се прилика да уче од најбољих. Није увек лако испунити очекивања најбољих, те је школовање у војним школама пуно изазова. Оспособљавање за пружање професионалног и одговорног доприноса остваривању мисија и задатака Војске Србије, али и развоју читавог друштва сложен је и динамичан образовно-васпитни процес. Кључни циљ тог процеса је да ученици и кадети након завршеног школовања крену ка својим стројевима одважно, сигурни у своја знања и вештине, спремни да и даље уче и да се усавршавају. Војна професија је развојна и захтева непрекидно преиспитивање постојећих и стицање нових знања и вештина.

Зато позивамо све оне храбре младе људе који негују истинску љубав према својој држави и војсци да прихвате изазов и пријаве се на конкурс за упис у војне школе и постану важан чинилац одбране Републике Србије. ■

ПРОЦЕС УПИСА И СЕЛ

У претходном периоду код ученика завршних разреда, како основних, тако и средњих школа, традиционално влада интересовање за упис у војне школе. Оно што посебно интересује наше ученике је пут који један ученик треба да прође да би уписао војну школу.

Министарство одбране у фебруару расписује конкурс за упис лица из грађанства за ученике и кадете војних школа. Конкурс је начелно расписан 45 дана. У том периоду кандидати треба добро да се упознају са текстом конкурса, прикупе тражену документацију, конкуришу и почну са припремама за проверу знања из одређене области, зависно од школе за коју конкуришу, као и са припремама за проверу физичких способности.

Да би постали део строја неке од војних школа, кандидати треба да испуњавају опште и посебне услове конкурса.

Заједничко за све војне школе је да кандидати морају да буду држављани Републике Србије са пребивалиштем на територији Републике Србије, да су здравствено способни за школовање, што утврђује надлежна војнолекарска комисија, да имају решење надлежног министарства о нострификацији средњошколске исправе стечене у иностранству (за кандидате који су средње образовање стекли у иностранству или похађали школовање по иностраном наставном плану и програму), да се против њих не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да нису осуђивани за таква дела казном затвора у трајању дужем од шест месеци или казном малолетничког затвора или им није изрицана заводска мера.

Такође, сви кандидати морају да испуне и посебне услове конкурса, који се разликују у зависности од школе за коју кандидат конкурише, а тичу се година старости, претходно завршене школе, стеченог знања и степена образовања, постигнутог општег успеха и успеха из појединих предмета.

Заинтересовани кандидати подносе пријаве за упис у складу са конкурсом.

Селекција за упис у војне школе почиње у априлу провером знања из области које су дефинисане конкурсом и провером физичких способности. Кандидати морају да задовоље захтевани критеријум, чиме стичу услов да приступе даљој селекцији.

Кандидати који су као ученици основних, односно средњих школа освојили једно од прва три места на републичком такмичењу које организује Министарство просвете из предмета из којих се врши провера знања, не полажу пријемни испит, а који се вреднује максималним бројем бодова.

На други део селекције позивају се кандидати почев од првог са листе формиране на основу постигнутог резултата и претходног успеха, па све док се не попуни потребан број кандидата. Психолошком проценом врши се процена психолошких потенцијала лица из грађанства за бављење војним позивом и подразумева процену когнитивних способности и структуре личности, након чега тим психолога спроводи интервју са сваким кандидатом. Овај део селекције је елиминационог карактера.

Следећег дана селекција се наставља медицинско-здравственим прегледима који обухватају антрополошка мерења, лабораторијске, радио-пулмолошке, ОРЛ, неуропсихијатријске, хируршке, кожно-венеричне, стоматолошке, интернистичке и друге специјалистичке прегледе. Након прегледа даје се коначна оцена о здравственој способности.

Кандидати који конкуришу за студијски програм Војно ваздухопловство приступају психолошким и медицинско-здравственим прегледима по посебном програму Института за ваздухопловну медицину а прегледи трају пет дана. Лица која успешно савладају овај део селекције упућују се и на трећи део – падобранска обука и селективно летење, које се начелно организује и спроводи у августу. Након завршене падобранске обуке и селективног летења врши се коначан избор кандидата за студијски

ЛЕКЦИЈЕ

програм Војно ваздухопловство. У случају да кандидат не испуни захтеване критеријуме, може конкурисати за било који други студийски програм Војне академије.

Медицински факултет ВМА организује пријемни испит истог дана и у истом термину кад и други медицински факултети у Републици Србији.

Ако због неиспуњења захтеваних услова селекције кандидат не упише војну школу, обавештење ће добити пре полагања пријемног испита за остале школе. У том случају овај пријемни испит ће бити добра припрема за упис у друге школе или факултете.

Безбедносна провера за упис у војне школе траје током целокупног процеса селекције.

Све информације у вези са конкурсом, селекцијом и уписом могу се добити на сајтовима војних школа. Лицима која конкуришу за војне школе није неопходан одличан успех. Највећи део бодова кандидати добијају на пријемном испиту. Сходно томе предлажемо да заинтересовани кандидати посете сајтове војних школа, где ће пронаћи упутства и материјале за припрему за полагање пријемних испита који су приредили наши професори. У директном телефонском контакту са нашим службеницима, као и путем мејла, сваком заинтересованом кандидату за упис на Војну академију омогућено је да добије шифру за приступ платформе за учење на даљину, где се налазе додатни материјали за припрему.

Такође, све војне школе сваке суботе за време трајања конкурса организују „Отворена врата”. То је добра прилика да кандидати и њихови родитељи посете школе, разговарају са професорима, ученицима и кадетима и лично се увере у квалитет смештајних, наставних и спортских капацитета. ■

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

Садржаји студијских програма Војне академије конципирани су тако да обезбеде будућим официрима стицање потребног нивоа знања и вештина који им омогућавају успешно извршавање предвиђених задатака у командама и јединицама Војске Србије.

Захтеви данашњице подразумевају да будуће официре одликује висок ниво општег и стручно-специјалистичког образовања, односно компетенције у оквиру одређеног рода или службе које им уз војничко васпитање и развијање лидерских способности омогућавају успешно обављање захтевне официрске дужности.

Круна образовног процеса у Војној академији јесте настојање да се код будућих официра развијају високе моралне особине личности. Да би се постигли тако захтевни циљеви школовања, потребно је перманентно преиспитивање и усавршавање студијских програма Војне академије, који су усклађени и са стандардима високог образовања у земљи и свету, али и са потребама система одбране Републике Србије.

Поред акредитованих високообразовних наставних садржаја, у сарадњи са Генералштабом Војске Србије, на Војној академији реализују се и посебни облици наставе који имају за циљ стицање потребних стручних знања и вештина будућих официра.

На Војној академији реализује се школовање на свим нивоима студија.

Основне академске студије у Војној академији реализују се на више студијских програма, а ове године биће извршен упис на седам студијских програма: Копнена војска, Технолошко инжењерство материјала и заштите, Војноелектронско инжењерство, Војномашинско инжењерство, Војно ваз-

духопловство, Војносаобраћајно инжењерство и Логистика одбране.

Након завршених основних студија и стеченог захтеваног нивоа стручног искуства у раду у командама и јединицама Војске Србије, нашим официрима пружа се прилика за даље школовање и усавршавање на Универзитету одбране.

Мастер академске студије на Војној академији обезбеђују проширивање стручног знања и вештина стечених на основним академским студијама и стицање компетенција за обављање виших дужности у роду – служби.

На Војној академији реализују се и докторске студије на више студијских програма. Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области, а тиме и могућност избора у наставничка и истраживачка звања.

Војну академију карактерише и велики број ваннаставних активности које се одвијају у оквиру стручних, спортских и културно-уметничких секција, чији су резултати рада запажени и у широј академској и друштвеној заједници.

Одговорно тврдимо да се данас у кабинетима Војне академије и полигонима Војске Србије школују достојни наследници српских војвода и официра који су извојевали славне победе српске војске на Куманову, Церу, Колубари и Кајмачалану.

Уважавајући све тековине савременог друштвеног развоја, Војна академија негује доказане традиционалне вредности српске војске, српског народа, српске државе и друштва. Заузети место у строју Војне академије одувек је представљало част, А ЧАСТ ЈЕ НАША ИМОВИНА. Без обзира на бројне изазове које подразумева школовање на Војној академији, оправдати ukazano поверење представља остваривање најсветлије дужности у функцији одбране. ■

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

КОПНЕНА ВОЈСКА

Офицери родова пешадије, оклопних јединица, артиљерије, инжењерије и речних јединица образују се на студијском програму Копнена војска. Офицер рода је офицер који поседује класичне војне вештине и широк скуп знања из области командовања, организације рада и рада са наоружањем и средствима рода.

Школовањем на студијском програму Копнена војска формира се будући старешина широке опште културе, који је креативан, самосталан и са високим степеном иницијативе. Он је оспособљен за успешно командовање, извођење обуке, тимски рад и коришћење најсавременијег наоружања свога рода. Истовремено студијски програм обезбеђује стицање ширих знања, неопходних за обављање различитих послова у ресору одбране и безбедности.

Кадети се, школовањем на овом студијском програму, припремају за почетне дужности у јединицама Војске Србије. Успешно завршене студије и професионално обављање дужности у јединицама и установама Војске официрима рода пружају могућност континуираног напредовања и усавршавања. Они могу да очекују напредовање у чиновима и дужностима током своје каријере – од чина потпоручника и почетне дужности командира вода до чина пуковника или генерала и најзначајнијих дужности у Војсци Србије и Министарству одбране. Неки бирају каријерно усавршавање, које им омогућава напредовање од командира чете до генералштабног официра, док се други усмеравају на последипломске студије и стичу звања мастера и доктора наука.

Официр рода мотивисан је за војни позив и задовољство у свом послу налази у чињеници да извршава најодговорнију мисију Војске Србије – одбрану земље. Када командује и руководи, обучава војнике на терену у коришћењу модерног наоружања и обавља сложене задатке мисије одбране земље. Такође, официр рода је лидер у остваривању осталих мисија војске – учешћу у изградњи глобалног или регионалног мира или подршци цивилном становништву, када је таква помоћ неопходна.

Исто тако официр рода своје место може да нађе и у посебним јединицама, које захтевају повећану психофизичку издржљивост и специфична знања и вештине. На пример, у Специјалној бригади официри родова, додатном обуком или

курсевима попут падобранског, ронилачког или снајперског спремају се да одговоре изазовима који захтевају специјална дејства Војске.

Ширину знања и вештина које се стичу на студијама овог програма показују садржаји више од 40 предмета. У прве две године школовања преовлађују општеобразовни и теоријски предмети, док у трећој и четвртој години примат добијају стручно-апликативни предмети, на којима се изучавају знања и вештине за конкретан род.

Општеобразовни и теоријски предмети су из области друштвено-хуманистичких наука попут Основа менаџмента, људских ресурса и економије, као и Социологија, Комуникације и Политички систем. Следећа група су предмети из области војних наука попут Стратегије, Оператике или Тактике, те предмети са одредницом војна: психологија, андрагогија, историја, географија и топографија. Неки од предмета су из основних природно-математичких наука, Математика и Физика, и из области техничко-технолошких наука и научних дисциплина попут стручно-апликативних предмета као што су Електротехника, Балистика, Конструкција наоружања, Убојна средстава, Конструкција мотора и возила или Заштита ресурса.

Стручно-апликативним предметима који дају ускостручну оријентацију у оквиру одређеног рода посвећен је већи фонд часова и они се углавном реализују двосеместрално. Такви су предмети Тактика родова, Наоружање и гађање, Инжењеријска средства за савладавање водених препрека, Организација инжењеријских радова, Навигација и управљање бродом, Бродско оружје и др. Осавремењивање наоружања које користи Војска Србије прати и стално прилагођавање наставних садржаја стручно-апликативних предмета. Физичко васпитање и садржаји Енглеског језика реализују се током све четири године студија.

Студијски програм реализује се на предавањима и вежбама у кабинетима, као и у више посебних облика наставе (војна обука, гађање, вежбе), који се изводе на терену. Током њихове реализације кадети практично показују колико су усвојили знања и вештине карактеристичних за свој род, а на крају школовања стажирају у одговарајућим јединицама Војске Србије. Кадети овог програма пролазе и обуку у зимским условима и обуку у управљању моторним и борбеним возилима.

Студирање на овом студијском програму омогућава кадетима учешће на научноистраживачким активностима из области војних наука и менаџмента и учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству.

Курикулум ОАС Копнена војска конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 17,50% академско-општеобразовних, 17,50% теоријско-методолошких, 36,75% научно-стручних и 30,75% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 132 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 55%. ■

ВОЈНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

Циљ студијског програма Војно ваздухопловство јесте постизање компетенција и академских знања и вештина из више научних области, са тежиштем на научним областима у техничко-технолошком пољу.

Поред осталог, то укључује и развој креативних официрских и инжењерских способности за разматрања и решавања специфичних ускостручних проблема, способност критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад, кооперативности, комуникативности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за оптималан професионалан рад.

Савладавањем тог студијског програма кадет стиче општа знања која су првенствено у функцији обављања дужности официра пилота у Војсци Србије:

- способност критичког и самокритичког приступа проблемима, анализе, синтезе, предвиђања последица и доношења оптималних одлука и решења на почетним дужностима;
- способност примене знања стечених током студирања у непосредном радном окружењу у јединицама и установама Војске Србије;
- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног и акробатског летења, навигацијског, групног и групно-акробатског летења, инструменталног летења, ноћног летења за модул пилот авиона;
- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног летења, навигацијског летења, инструменталног летења, ноћног летења, групног летења за модул пилот хеликоптера;

■ овладавање методама, поступцима и процесима логичког размишљања ради истраживања инжењерских и осталих проблема на својим радним местима;

■ темељно познавање свих аспеката ваздухоплова и ваздухопловства, ваздухопловно убојних средстава и ваздухопловне опреме као основе за извршавање функционалних инжењерских задатака;

■ квалитетно праћење и погодну примену свих новина из подручја ваздухопловства, ваздушног саобраћаја, ваздухопловног наоружања и ваздухопловне опреме;

- овладавање информационим технологијама првенствено ради праћења проблематике из области војног ваздухопловства;
- развијене вештине комуникације и сарадње са ужим радним, социјалним, али и међународним окружењем;
- способност преузимања лидерске позиције у непосредном радном окружењу;
- професионалан однос према друштвеним вредностима, Војсци Србије, војном позиву уопште, а посебно према савременој ваздухопловној техници и рационалној употреби постојећих борбених средстава и опреме и припрема за употребу нових информационих и борбено техничких система.

Курикулум основних академских студија Војног ваздухопловства од 240 ЕСПБ бодова конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Структура студијског програма дефинисана је са 15,42% академско-општеобразовних, 21,67% теоријско-методолошких, 32,08% научностручних и 30,83% стручно-апликативних предмета од укупних бодова студијског програма. Такође, у структури студијског програма изборни предмети заступљени су са 32 ЕСПБ бодова, што износи 13,33% од укупног броја бодова.

Различитости у садржајима изборних предмета омогућава кадетима оспособљавање за један од два модула: пилот авиона или пилот хеликоптера.

Обавезни и изборни предмети дефинисани су на основу доминантних захтева који се јављају током извршавања мисија и задатака рода авијације у Ратном ваздухопловству и противваздухопловној одбрани (РВ и ПВО). ■

ВОЈНОЕЛЕКТРОНСКО ИНЖЕЊЕРСТВО

На студијском програму основних академских студија Војноелектронско инжењерство образују се будући официри рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства, рода јединица за електронска дејства, службе ваздушног осматрања и јављања, службе телекомуникација, техничке службе (радарски системи, ракетни системи, електронски системи и ваздухопловна опрема) и информатичке службе.

Кадети који заврше студијски програм основних академских студија Војноелектронско инжењерство добијају звање дипломираног инжењера електротехнике и рачунарства. На основу знања које стекну током школовања кадети ће бити оспособљени да успешно прате технолошки развој и достигнућа из области електротехнике и рачунарства и да користе нове информационо-комуникационе технологије с циљем командовања јединицама Војске Србије и ради правилног коришћења, одржавања и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Посао на којем ће радити зависи од изабраног рода/службе/специјалности. Основни задаци официра рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства су командовање јединицама и употреба сложених борбених средстава и система с циљем извршења противваздухопловних дејстава, док су основни задаци официра службе ваздушног осматрања и јављања командовање јединицама и експлоатација система за осматрање ваздушног простора, као и навођење ловачке авијације на потенцијалне претње у ваздуху. Прве дужности официра техничке службе ће бити у радионицама на дужностима командира водова за одржавање радарских, ракетних, телекомуникационих средстава и система, као и електронских система на ваздухопловима који су у употреби у Војсци Србије. Официри службе телекомуникација одговорни су за планирање, организацију и формирање мобилних и стационарних телекомуникационих мрежа, док се официри

информатичке службе баве развојем и имплементацијом командно-информационих система. Официри у јединицама за електронска дејства задужени су за електронско извиђање телекомуникационих и радарских система, као и реализацију противелектронских дејстава.

У оквиру основних академских студија Војноелектронско инжењерство постоји девет специјалности. Избор специјалности зависи од интересовања кадета, као и од потреба за образовањем одређеног профила официра Војске Србије. У току четири године школовања кадет полаже укупно 53 испита. У прве две године већу заступљеност имају општеобразовни предмети (Математика, Физика, Електротехника, Електроника, Програмирање, Телекомуникације и др.) који пружају фундаментална знања не-

опходна за праћење садржаја у каснијим годинама студија. Поред општеобразовних предмета, развоју личности будућег официра знатно доприносе испити са војном и друштвеном тематиком (Увод у командовање, Основи тактике, Војна историја, Војна географија и топографија, Морал војске и међународно хуманитарно право, Социологија, Војна психологија и др). Војно физичко вежбање и енглески језик присутни су у свим годинама школовања. Након прве године школовања, у зависности од изабране специјалности, постоји разлика предмета које кадети слушају. Специфични предмети за специјалност Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства пружају детаљнија знања из области командовања јединица и експлоатације система противваздухопловне одбране (Систем управљања ватром ПВО, Теорија и правила гађања АРЈ за ПВД, Ракетна техника за ПВД и др.), док су за специјалност Ваздушно осматрање и јављање предмети конципирани тако да пружају знања из области командовања јединицама и експлоатације система ваздушног осматрања и јављања (Предајни систем радара, Пријемни систем радара, Опрема аутоматизације и др.). За специјалност Електронска дејства избор предмета је такав да пружа студентима знања из садржаја противелектронских

дејстава и противелектронске заштите (Електронска дејства 1 и 2, Противелектронска заштита и други). Предмети будућих официра службе телекомуникација обезбеђују знања из области актуелних принципа преноса информационог садржаја, усвојених стандарда преноса и експлоатације телекомуникационих система који су у употреби у јединицама Војске Србије (Радио-комуникације, Интеграција телекомуникационих система, Комуникација и вишеструки приступ, Рачунарске мреже, Телекомуникациони уређаји 1 и 2 и др.). За специјалност Ракетни системи избор предмета је конципиран тако да пружа знања из области управљања сложеним системима (Системи аутоматског управљања 1 и 2, Системи вођења и управљања, Ракетни системи малог домета, Основи ракетне технике, Сензори и актуатори и др.). Кроз предмете у оквиру специјалности Радарски системи усвајају се знања о елементима модерних радарских система и правцима њихове модернизације (Микроталасна техника и антене, Радио-локација, Радарска техника, Радарски системи, Радарске антене и др.). За специјалност Ваздухопловна опрема избор предмета конципиран је тако да пружи неопходна знања из области примењене електронике на војним ваздухопловима и технологије одржавања летелица (Електроопрема и инструменти ваздухоплова, Електронска опрема ваздухоплова, Технологија одржавања летелица и др.). Специфични предмети за специјалност Информациони системи конципирани су тако да се њиховим савладавањем стичу знања

о пројектовању, развоју и заштити командно-информационих система (Командно-информациони системи, Пројектовање информационих система, Заштита рачунарских система, Основи сајбер безбедности и др.).

Највећи део свакодневних активности кадета везан је за предавања, аудиторне вежбе, а посебна пажња током школовања поклања се раду у лабораторији. Лабораторије су опремљене савременим средствима у области електро-техничког и рачунарског инжењерства (телекомуникациони системи, модерна мрежна опрема, дронови, аквизицијске картице, роботска рука, FPGA процесори, анализатори спектра, елементи система аутоматског управљања и др.). Опрема је подржана лиценцираним софтверским пакетима (MATLAB, Xilinx, Labview, Wipl-D и др.). Поред овога, важан део школовања представљају стручна пракса и посебни облици наставе, чиме се кадети припремају за почетне дужности и имају прилику да оно што је научено у клупама и проверено у лабораторији провере и у реалним условима експлоатације и одржавања сложених система наоружања и војне опреме, као и командовања јединицама Војске Србије. Значајан део наставе представљају посете научно-истраживачким установама и компанијама које се баве развојем и експлоатацијом нових телекомуникационих, ра-

дарских и ракетних система, као и система противелектронских дејстава како би кадети били спремни за увођење нових технологија и модернизацију постојећих система наоружања.

У оквиру специјалности Телекомуникације и информациони системи школују се и самофинансирајући студенти, који слушају све предмете као и кадети. Самофинансирајући студенти успешним завршетком студија се могу запослити у јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије на пословима развоја и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Током школовања кадети и студенти могу учествовати на домаћим и међународним конференцијама из области електротехнике, телекомуникација, рачунарства и аутоматике, као што су ЕТРАН, ТЕЛФОР, ТЕЛСИКС, ЈУ ИНФО, ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ, ИНФОТЕХ и др. Такође, на такмичењима између кадета европских војних академија и са студентима сродних факултета електротехнике и рачунарства, кадети и студенти проверавају степен усвојених знања са својим колегама, будућим официрима и инжењерима. Тако су кадети и студенти редовни учесници међународних смотри знања ЦЕФМЕ, Електријада, ЦЕРЦ.

Курикулум ОАС Војноелектронско инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,09% теоријско-методолошких, 41,45% научностручних и 25,13% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 79,5 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 33,13%. ■

ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО МАТЕРИЈАЛА И ЗАШТИТЕ

Циљ студијског програма Технолошко инжењерство материјала и заштите је образовање кадета Војне академије за позив официра: атомско-биолошко-хемијске службе или техничке службе (специјалности Убојна средства или Погон и заштита) и обављање послова дипломираног инжењера технологије.

Кадети завршетком студија стичу звање дипломирани инжењер технологије и додатак дипломе у коме су означене компетенције за професионалног официра техничке службе или атомско-биолошко-хемијске службе и за дипломираног инжењера технологије.

Будући официри техничке службе и атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за рад на одговарајућим почетним дужностима у оквиру своје службе и специјалности, што се врши избором одговарајућих изборних предмета током друге, треће и четврте године школовања. Поред тога, студијски програм омогућава и школовање студената за дипломиране инжењере технологије у установама и предузећима за развој, испитивање или производњу одређених средстава наоружања и војне опреме, као што су експлозивне материје и убојна средства, заштитна средства и опрема, уређаји за откривање опасних материја, погонска средства и остали материјали за одбрамбене намене.

Основне академске студије на студијском програму Технолошко инжењерство материјала и заштите трају четири године, односно осам семестара. Током студирања кадети полажу 56 испита. У завршним годинама тежиште је максимално испољено ка ускостручним предметима, од кључног значаја за почетак каријере и даљи рад.

Од почетка до краја школовања на овом студијском програму настава је базирана на предметима везаним за хемију и физику, као и предметима који се баве примењеном хемијом и физиком у технологији. Изборни предмети који се издвајају по својим изражено специфичним сазнањима везани су за специјалност официра за коју се кадети школују.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Убојна средства оспособљавају се за вршење почетних дужности у вези са познавањем савремених експлозивних материја и убојних сред-

става, спровођењем мера пиротехничке безбедности, управљањем залихама убојних средстава, као и реализацијом поступака одржавања убојних средстава. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Основи експлозивних процеса, Балистика, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Иницијални и бризантни експлозиви, Барути и пиротехничке смеше, Конструкција пројектила и упаљача, Познавање убојних средстава, Основи балистичке заштите и Технологија одржавања убојних средстава.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Погон и заштита оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених погонских средстава и материјала за одбрамбене намене, заштитом од корозије конструктивних материјала, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, управљањем залихама погонских средстава, као и реализацијом поступака одржавања погонске опреме. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Електрохемија, Метални материјали, Неметални материјали, Погонска средства, Заштита животне и радне средине, Корозија и заштита материјала, Технологија прераде воде и Погонска опрема.

Кадети који се школују за дужности официра атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених нуклеарних, хемијских, биолошких и запаљивих оружја, средстава и материјала за радиолошку, хемијску и биолошку заштиту, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, реализацијом обуке у јединицама и установама атомско-биолошко-хемијске службе, као и реализацијом поступака одржавања средстава атомско-биолошко-хемијске службе. За ову специјалност

карактеристични су следећи стручни предмети: Основи нуклеарне физике, Хемија отровних хемијских супстанци, Основи токсикологије и епидемиологије, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Мониторинг отровних хемијских супстанци, Заштита од нуклеарног, хемијског, биолошког и запаљивог оружја, Основи дозиметрије и радиометрије, Технологија РХБ деконтаминације, Заштита животне и радне средине, Тактика јединица за РХБ извиђање и Тактика јединица за РХБ деконтаминацију.

Млади људи који желе да упишу овај студијски програм требало би првенствено да гаје љубав према хемији, физици, технологији и да поседују изражене склоности према природним и техничким наукама. Они који се одлуче да иду овим путем треба да буду проницљиви и склони критичкој анализи.

Школовање на овом студијском програму је веома захтевно и динамично. Настава се реализује ослоном на капацитете Војне академије и капацитете јединица и установа Министарства одбране, као и у сарадњи са научним и истраживачким установама у Републици Србији. Кадети и студенти наставу слушају на Војној академији Универзитета одбране у Београду, Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, Војно-техничком институту, Техничком опитном центру, Војномедицинској

академији, Центру атомско-биолошко-хемијске одбране, Техничком ремонтном заводу у Крагујевцу, као и акредитованим лабораторијама и заводима за контролу квалитета материјала.

Практични облици наставе реализују се у облику наставних посета, стажирања у јединицама и логоровања, чиме се стечена теоријска знања надограђују у пракси, стиче увид у свеукупни ниво усвојености знања и употпуњује профил дипломираног инжењера технологије.

Завршетком основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите дипломирани инжењери технологије стичу потребна знања и вештине за рад у лабораторијским условима и сарадњу са институцијама од високог државног значаја као што су факултети, институти, акредитоване лабораторије, заводи за хигијену и контролу хране, воде, убојних и погонских средстава или медицинске установе.

Колико се предано и темељно ради на овом студијском програму сведоче и следеће чињенице: кадети се активно укључују у пројекте који се баве савременим технолошким проблемима; велики број кадета наставља своје школовање на мастер и докторским академским студијама Војне академије и Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, а знатан број лица остварио је сарадњу са Организацијом за забрану хемијског оружја (OPCW UN).

Курикулум основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведеним школовањем стиче се 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,56% теоријско-методолошких, 40,07% научностручних и 26,04% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 89 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 37,08%. ■

ВОЈНОМАШИНСКО ИНЖЕЊЕРСТВО

На студијском програму Војномашинско инжењерство школују се будући дипломирани инжењери машинства, који своје запослење могу наћи у јединицама техничке службе Војске Србије, установама за одржавање, истраживање и развој и испитивање машинских система. Изучавањем садржаја студијског програма кадети и студенти оспособљавају се за позив професионалног официра Војске Србије, односно припремају за дужности командира, технолога и референта у јединицама, установама, командама или управама, које су у вези са одржавањем и складиштењем материјалних средстава у надлежности техничке службе, као и послове инжењера (технолога, референта, пројектанта) у предузећима која се баве експлоатацијом, одржавањем и складиштењем или производњом машинских система. Поред оспособљавања за рад на почетним инжењерским пословима, студијски програм обезбеђује добру основу за наставак школовања на мастер и докторским студијама, које се такође могу завршити на Војној академији.

Школовање машинских инжењера на Војној академији има дугу традицију и концепцију која подразумева да је машинско инжењерство научна област у чијој основи не постоји разлика између војних и цивилних технологија, односно да су знања која се стичу о области наоружања и војне опреме применљива и на машинске системе за цивилну употребу, тако да машински инжењери школовани на академији врло квалитетно обављају послове у предузећима наменске индустрије, цивилним предузећима, лабораторијама за испитивање, институтима итд. На основу постигнутих резултата најбољи дипломирани студенти добијају запослење у истраживачко-развојним организацијама система одбране као што су Војнотехнички институт и Технички опитни центар, где постижу одличне резултате. Исто тако, они могу да наставе школовање на домаћим и страним универзитетима, на којима постижу по правилу одличне резултате.

Студијски програм обухвата полагање 51 испита од укупно 75 расположивих наставних предмета, две стручне праксе и одбрану завршног рада. Структура предмета је таква да се у прве две године школовања слушају теоријско-методолошки и академско-општеобразовни предмети, који дају фундаментална знања из машинства, као и специфична знања која су потребна за рад у систему одбране. Структура предмета поклапа се са структуром предмета осталих машинских факултета у Републици Србији, уз додатне предмете у оквиру којих се изучавају страни језици и војностручни предмети, а обавезно је и физичко оспособљавање. У другој половини школовања студенти се деле по следећим модулима: Наоружање, Моторна возила и Ваздухоплови и ваздухопловни мотори.

У оквиру модула Наоружање изучавају се садржаји који се односе на погон и понашање пројектила од процеса опаљења у цеви оружја, кроз моделе сагоревања барута, преко процеса и модела кретања пројектила у лету, до ефеката дејства пројектила на циљу. Саставни део школовања обухвата и

знања и садржаје о принципима рада и специфичностима конструкције, начинима рада делова и склопова наоружања, режимима експлоатације, односно методама одржавања и испитивања система наоружања. Теоретски садржаји се изучавају уз непосредну дидактичку подршку реалних модела система стрељачког и артиљеријског наоружања и нишанских справа у оквиру практичних садржаја наставе. Катедра располаже материјалном базом за практичан рад из области балистике, конструкције наоружања, одржавања наоружања, испитивања наоружања, односно мерења динамичких процеса најсавременијим мерним уређајима и опремом. Саставни део образовања обухвата и савладавање рада у савременим и реномираним софтверским пакетима за конструкцију делова и склопова, с циљем примене у симулацијама механичких процеса. Обавезни део студијског програма је стручна пракса која се реализује стажирањем у јединицама техничке службе и установама и предузећима за ремонт наоружања, обиласцима фабрика и погона за производњу система наоружања и муниције, те посебним облицима наставе, који обухватају и сегменте експлоатације и испитивања система наоружања и муниције.

Привилегија студената и кадета на овом модулу јесте стицање сазнања о карактеристикама и конструкцијским решењима више од 150 различитих врста и модела стрељачког и артиљеријског наоружања, различитим типовима муниције и специфичној опреми за одржавање и испитивање наоружања. Реализацијом научноистраживачких пројеката у саставу материјалне базе налазе се и интегрисани модели система наоружања са електронским управљањем и софтверском контролом, који представљају последњу генерацију у свету.

У оквиру модула Моторна возила изучавају се садржаји који се односе на конструкцију, експлоатацију, одржавање и испитивање моторних возила, са посебним акцентом на технику борбених возила која се не изучава на другим факултетима у Републици Србији, као и инжињеријске машине и моторна возила

опште употребе, чије изучавање представља основу за специфичне стручне предмете. Војна академија располаже материјалном базом која омогућава практичан рад од решавања задатака из области динамике моторних возила, примене савремених софтвера за инжењерско пројектовање и симулације, до изучавања конструкције подсистема возила уз помоћ пресека, функционалних модела возила и возила у целини, као и овладавања технологијама одржавања и дијагностиком подсистема возила. У оквиру студијског програма студенти самостално реализују задатке из области техничке дијагностике, технологија одржавања и испитивања возила. За област дијагностике и испитивања возила академија располаже савременом опремом за мерење статичких и динамичких карактеристика возила, буке, издувне емисије итд. Дијагностичка

опрема омогућава дијагностику свих категорија путничких, комбинованих и теретних возила. У оквиру стручне праксе у јединицама техничке службе и установама/предузећима за ремонт моторних возила и током обиласка фабрика које се баве производњом возила, подсистема возила и опреме, као и реализацијом посебних облика наставе, студенти се упознају са будућим радним местима и захтевима који се пред њих постављају.

На модулу Ваздухоплови и ваздухопловни мотори школују се будући официри техничке службе – ваздухопловнотехничке специјалности и превасходно се оспособљавају за почетне командирске и референтске дужности у области одржавања ваздухоплова за потребе Војске Србије и Министарства одбране, а у зависности од потреба могу бити распоређени на радна места у научноистражи-

вачким установама на послови-
ма пројектовања, производње и
испитивања ваздухоплова и ваз-
духопловних мотора.

Завршетком четворогодишњег
школовања (240 ЕСПБ бодова) сту-
денти стичу диплому дипломираног
инжењера машинства и оспособљавају
се за следећа занимања: командир у
јединицама логистике (ваздухопловно-
техничко одржавање и/или снабдевање),
војни референт за логистику, авио-ин-
жењер за контролу исправности ваздухо-
плова, инжењер аеро-наутике и конструктор
ваздухоплова. Током школовања кадети се
оспособљавају за употребу савремених
CAD/CAM/CAE и PLM система, софтвера за
структуралну анализу, прорачунску динамику

флуида, упознају се са употребом адитивне производње
и композитних материјала у авио-индустрији итд. Такође,
користе капацитете Војнотехничког института, као што
су лабораторија за експерименталну аеродинамику и ла-
бораторија за испитивање материјала, што представља
одличну материјалну базу за извођење наставе из стручних
предмета.

Курикулум ОАС Војномашинско инжењерство кон-
ципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и
задачи школовања на Војној академији. Наведено школо-
вање траје четири академске године (осам семестара),
односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма
одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 21,25%
теоријско-методолошких, 40,28% научностручних и 25,14%
стручно-апликативних предмета у односу на укупан број
ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског
програма заступљени са најмање 49 ЕСПБ бодова, тако
да је фактор изборности 28,06%. ■

ВОЈНОСАОБРАЋАЈНО ИНЖЕЊЕРСТВО

Студијски програм Војносаобраћајно инжењерство конципиран је као програм који обезбеђује школовање за позив официра саобраћајне службе у Војсци Србије. Кадети на овом студијском програму стичу знања неопходна за успешно, савремено управљање саобраћајним и транспортним процесима.

Програм је осмишљен у складу са потребама система одбране за школовањем официра саобраћајне службе – дипломираних инжењера саобраћаја. Заснован је на начелима системског и ситуационог приступа.

Студијски програм је „наследник” наставног плана и програма по коме су деценијама школовани официри за потребе саобраћајне службе војске. Програм је развијан поступно, у сарадњи са Генералштабом Војске Србије, уз уважавање захтева корисника саобраћајно-транспортних услуга у систему одбране. У њега су уграђена савремена знања из домена саобраћаја и транспорта, као и мирнодопска, мобилизацијска и ратна искуства Војске Србије, али и оружаних снага других држава.

Студијски програм Војносаобраћајно инжењерство оријентисан је на усвајање знања која се првенствено односе на управљање саобраћајем и транспортом, на пружање транспортне услуге, на токове људи и робе, на саобраћајну подршку војним системима, али и на експлоатацију и одржавање саобраћајних средстава и обуку кадрова у домену саобраћаја и транспорта. Програм је усклађен са савременим логистичким трендовима, који захтевају правовремено, активно деловање у виду препознавања потреба и захтева корисника, те прилагођавање система и услуге тим потребама.

Завршетком студијског програма Војносаобраћајно инжењерство стиче се веома цењено и тренутно у Републици Србији дефицитарно академско звање дипломирани инжењер саобраћаја. У додатку дипломи налазе се назначене и додатне компетенције, које указују да је ужа специјалност лица која се школују на овом програму – друмски саобраћај.

Студијски програм чине три групе предмета: предмети општег карактера (заједнички за све кадете Војне академије), предмети који су заједнички са другим студијским програмима техничко-технолошког карактера и предмети специфични за област саобраћаја и транспорта. Сви ови садржаји укомпоновани су у две целине – академски програм и програм стручне праксе, односно програм општевојног и војноспецијалистичког оспособљавања.

Академски садржаји који су заједнички за све кадете Војне академије огледају се у предметима као што су: Математика 1, 2, 3 и 4, Физика 1, Основи тактике 1 и 2, Војно физичко вежбање 1, 2, 3 и 4, Енглески језик 1, 2, 3 и 4, Војна географија са топографијом, Војна историја, Социологија, Војна психологија и Увод у командовање.

Такође, садржаји који су заједнички за више студијских програма техничко-технолошког карактера обухваћени су предметима: Механика 1 и 2, Механика флуида, Основи електротехнике и електронике, Конструктивна геометрија и инжењерска графика, Програмирање 1 и 2, Рачунарски алати, Информационе технологије, Основи логистике, Основи организације, Основи конструкције мотора и возила, Мехатронички системи возила, Теорија кретања моторних возила, Основи заштите ресурса, Заштита животне и радне средине, Средства за погон и заштиту, Материјално и финансијско пословање у Војсци Србије, Телекомуникационо обезбеђење, Организација одржавања, Менаџмент квалитетом, Снабдевање материјалним средствима, Географски информациони систем.

Стручно-апликативни садржаји реализују се кроз предмете као што су: Саобраћајни систем, City логистика, Робни терминали и робно-транспортни центри, Ланци снабдевања, Организација железничког, водног и ваздушног саобраћаја, Планирање саобраћаја, Терети у транспорту, Транспортне мреже, Економика саобраћаја и транспорта, Организација војног путног транспорта, Саобраћајни токови и капацитет друмских саобраћајница, Методе оптимизације у саобраћају и транспорту, Међународни транспорт и шпедиција, Организација рада у саобраћају и транспорту, Интермодални транспорт.

Поред овога, знатан део времена током студирања припада и програму стручне праксе (општевојно и војноспецијалистичко оспособљавање), којим се реализују садржаји непосредно пред надлежним војним ауторитетима, будућим послодавцима, али и корисницима саобраћајно-транспортних услуга. Том приликом кадети демонстрирају стечена ускоструковна знања, прилагођена конкретним дужностима и радним местима, као и вештине за обављање одређених задатака. Савладавањем овог програма кадети, осим практичне примене теоријских знања, имају прилику да развију и усвоје одређене вештине, рутине, навике и ставове, неопходне за конкретне дужности официра саобраћајне службе у јединицама у установама Министарства одбране и Војске Србије. Међу најважнијим знањима и вештинама на овом пољу истичу се елементи штабне културе, способност решавања конкретних практичних и стручних проблема, способност доношења одлука, комуницирања, командовања и др.

Стручна пракса комплементарна је са академским делом програма, пажљиво је структурирана и заступљена у довољном обиму.

Академски део програма представља општеобразовну, научну и стручну подлогу за професионалну оријентацију кадета, те основу за правилно разумевање и примену научених садржаја у пракси унутар система одбране. Тако конципиран програм омогућава даљу, континуирану едукацију током целокупног радног века и специјализацију за широк опсег радних места у систему одбране, али и ван њега. Ова чињеница обезбеђује лако и успешно интегрисање дипломираних инжењера у ширу друштвену заједницу и привреду.

Курикулум ОАС Војносаобраћајно инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 15,83% академско-општеобразовних, 21,25% теоријско-методолошких, 37,57% научностручних и 25,34% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 95,50 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 39,79%. ■

Школовање на студијском програму Логистика одбране реализује се по концепту „школовање за позив, односно за запошљавање и образовање током читавог живота”.

Програм је осмишљен за школовање официра логистике – дипломираног инжењера логистике за потребе система одбране, на начелима и логици системског и ситуационог приступа, по логистичким функцијама. Програм је интердисциплинарног карактера, техноекономске оријентације. Студијски програм развијан је уважавајући захтеве логистичких органа ВС и МО.

Савремене логистичке концепције су оријентација на животни циклус, на ток и услугу, у подршци објекта интереса логистике (човек, средство и организациони систем као целина). Тренд у логистичкој едукацији, теорији и пракси и основно логистичко опредељење јесте да се препозна и предухитри захтев корисника и да се утиче на пројектовање на логистичким основама система који очекује подршку.

Свршени кадети имају могућност да наставе образовање на Војној академији, на студијама другог степена из области логистике или на студијским програмима других факултета у грађанству. Завршетком студија кадети стичу академско звање дипломирани инжењер логистичког инжењерства, а у додатку дипломи назначене су додатне компетенције у зависности од изабраног модула (снабдевање, одржавање, саобраћај и транспорт, општа логистика – интендантура).

Студијски програм сачињавају три функционалне целине: предмети који су заједнички са другим студијским програмима, предмети који су заједнички за све модуле и предмети који су заступљени на конкретном модулу.

Академски програм је подлога за правилну професионалну оријентацију и развој, за разумевање процеса у одбрани и логистици и подлога за континуирану едукацију кроз радни век. Та целина требало би да буде основа која омогућава да будући официр логистике постане академски образован грађанин који има широк ниво апстрактног мишљења и да се захваљујући таквом академском знању може успешно усавршавати на пољу своје пословне објективне стварности кроз читав радни век, специјализовати

за широки опсег радних места, успешно интегрисати у друштвену заједницу и бити јој од користи.

Заједнички академски садржаји за све модуле студијског програма Логистика одбране сачињавају предмети: Основи логистике; Основи економије; Организација рада; Основи операционих истраживања; Основи квалитета; Моделовање и симулације; Снабдевање материјалним средствима (класе материјала, набавке, модели управљања залихама); Материјално пословање; Финансијско пословање; Управљање информацијама (и пословањем) у логистици; Економија ресурса; Менаџмент подршком у области конкретне логистичке функције. Садржаји који се односе на поједине модуле покривају специфичности модула са организационо-технолошког аспекта.

Програм стручне праксе, са садржајима и начином реализације, треба пред војним ауторитетима да аргументовано одбрани тврдњу да официр као мислећи човек, поред добре академске подлоге, има и потребна знатска (ускоструковна) примењена знања, вештине, навике и ставове, који омогућавају брзо прилагођавање конкретним дужностима и радним местима и оперативно обављање одређених процедура и задатака (управљање процесима, руковођење логистичким пословима и командовање – руковођење логистичким јединицама – организацијама и људима) током обављања дужности у улози управних и извршних органа логистике и шире. Програм оспособљавања даје знања, развија вештине, рутине, навике и ставове потребне за конкретне дужности официра логис-

тике и даје стручно-апликативна знања решавање конкретних стручних проблема (брза анализа и доношење одлуке, правилан однос према људима...). Стручна пракса је комплементарна са академским образовањем, пажљиво садржајно структурирана и довољног обима.

Курикулум ОАС Логистика одбране конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,90% академско-општеобразовних, 20,47% теоријско-методолошких, 36,28% научностручних и 29,35% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 78 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 32,50%. ■

ВОЈНА АКАДЕМИЈА – ШКОЛА ЖИВОТА

Осим што имају прилику да вредно уче и усавршавају се, ученици Војне гимназије и Средње стручне војне школе, као и кадети Војне академије, током школовања воде динамичан друштвени живот, а на располагању им је низ садржаја организованих како би слободно време могли да искористе бавећи се тренирањем омиљених спортова или учешћем у секцијама из области културе. Управо зато се за војно школство везује појам школа живота, у којој се, осим знања, професионалног напретка и сазревања, стичу пријатељства и вештине за цео живот.

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ПОЧНЕ ЛЕТЕЊЕ

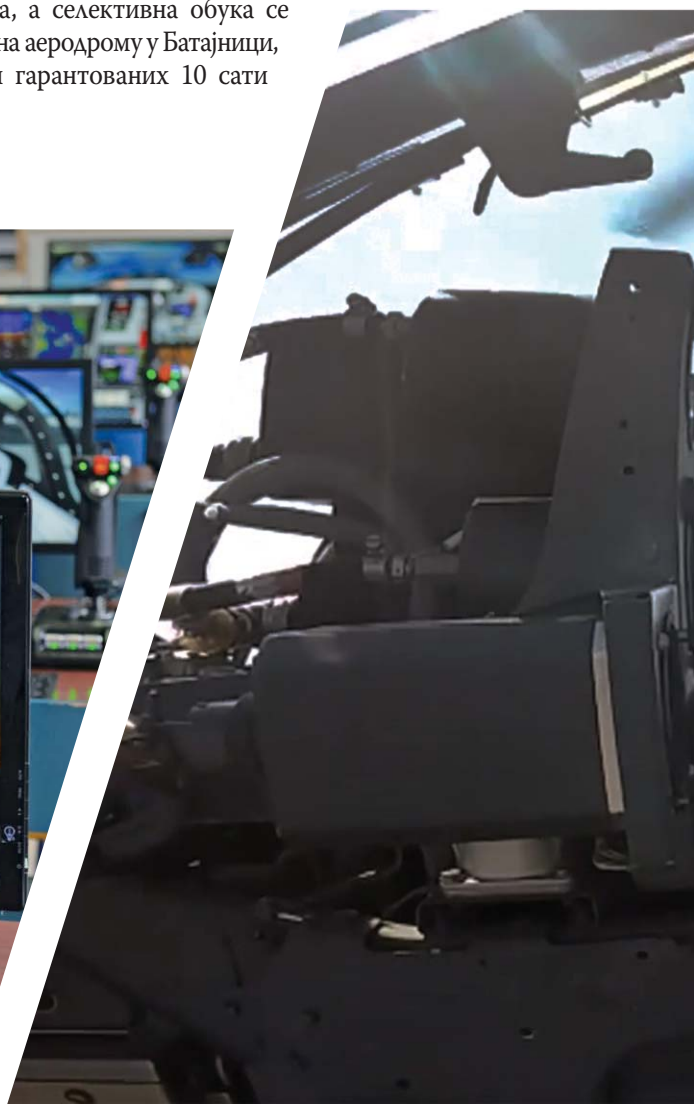
Виктор Теодосић је кадет четврте године Војне академије, студијског програма Војно ваздухопловство, модул пилот хеликоптера. Још као војни гимназијалац желео је

да упише баш тај модул и смер, иако је „у то време у војсци била тежа ситуација што се тиче технике и броја сати налета пилота”.

– У међувремену је дошло до позитивне промене. Имамо нове хеликоптере, наравно и авионе, а повећан је и стандард. Мој студијски програм је веома инспиративан и заиста бих позвао све младе људе да размисле о путу који сам ја изабрао. Нисам ни сањао да ћу успети, с обзиром на то да сам знао колико је тежак пријемни, уз оптерећење које сам осећао због здравствених проблема које сам имао као дете. Свакако никако не треба да се обесхрабре – каже момак коме је сан да буде пилот хеликоптера, а студије му иду веома добро.

Селективна обука, која за пилоте креће знатно раније него за остале специјалности, започиње падобранском обуком у 63. падобранској бригади у Нишу.

– Након завршене обуке изводимо два самостална скока изнад аеродрома, а селективна обука се наставља на аеродрому у Батајници, где након гарантованих 10 сати

лета за све инструктори закључују ко је способан и подобан за ту службу. Војна академија је много уложила у стварање одличних услова за стицање знања и искустава будућих pilota. На симулатору у нашем новом кабинету кадети прве три године пролазе важан део обуке, припремајући се за напреднију, засновану на летењу, која се у 4. и 5. години одвија на аеродрому у Батајници.

Будући пилот каже да Војна академија пружа одлично знање, али и услове за живот кадетима.

– Ту мислим и на ваннаставне активности. Ја сам члан секције војног вишебоја која има одличне услове за тренинг, па вежбамо свакодневно, а у последње време остварујемо и веома запажене резултате. Такозвани пен-татлон чине трчање, пливање, пешадијске препреке, бацање бомбе и гађање из пушке – каже Теодосић и додаје да је активан и у секцији рафтинга која постиже значајне резултате, а недавно су на државним првенствима на Ибру и Лиму освојили друго, односно треће место.

Виктор се посебно радује 5. години студија, јер од септембра почиње обука на „газели“, следи хеликоптер Ми-17, па редом, додајући да је због тога и уписао академију и да живи за дан када ће почети летење. ■

Виктор Теодосић,

кадет четврте године Војне академије:

– Војна академија је много уложила у стварање одличних услова за стицање знања и искустава будућих pilota. На симулатору у нашем новом кабинету кадети прве три године пролазе важан део обуке, припремајући се за напреднију, засновану на летењу, која се у 4. и 5. години одвија на аеродрому у Батајница. Живим за дан када ће почети летење.

ИСКУСТВО КОЈЕ СЕ НЕ ЗАБОРАВЉА

Потпоручник Милан Ашћерић је бивши кадет Војне академије, род пешадија.

Београђанин је, а кад га пријатељи или познаници питају како му је било на Војној академији, каже им – одлично.

– Наравно, као и у свему у животу, понекад је тешко, али смо се кроз такве ситуације калнили, а труд, рад и дисциплина увек се исплате. Војна академија пружа бројне могућности за учење, напредовање, оспособљавање и

стицање нових знања и искустава. Имао сам прилику да научим да скијам, као и да прођем обуку у управљању моторним возилима – каже официр пешадије.

Милан, који је завршио цивилну гимназију, истиче да Војна академија даје могућност младим људима да у спортским секцијама, и након средње школе, наставе да се баве својим спортом. На питање на шта је мислио кад је рекао да има и тешких ствари, односно шта му је било најтеже, одговара да је то управо прелаз из цивилног у „војни живот“, али да се то превазиђе уз помоћ наставника и старешина, а да се сва правила, за која на почетку мислиш да су проблем, касније увек испоставе као потпуно оправдана.

– Када упоредим себе данас и оног момка на крају средње школе схватим да сам знатно сазрео и увео ред у свој живот, на који гледам другачије, а и многе ствари сада више ценим. У међувремену циљ ми је постао да што више напредујем и остварим се у овом послу. Пре Војне академије тренирао сам карате, носилац сам црног појаса у том борилачком спорту, па сам овде наставио, јер имамо одличне услове за тренинг. Спортске секције воде професори физичког васпитања – каже Ашћерић.

Додаје и да, кад је реч о култури, Војна академија кадетима пружа услове да се у потпуности остваре.

– Осим музејима, академија организује посете изложбама, позоришним представама, а понекад се иде и на промоције књига. Дружење је посебна прича. На Војној академији сам стекао много добрих пријатеља, а морам да кажем да су та другарства различита од оних пре. Захтевни услови које смо заједно прошли на терену, заиста су нас зближили на посебан начин, па смо били ту једни за друге, да се међусобно бодримо и помажемо. То се не заборавља.

Милан Ашћерић, бивши кадет Војне академије, модул пешадија:

– На Војној академији сам стекао много добрих пријатеља, а морам да кажем да су та другарства различита од оних пре. Захтевни услови које смо заједно прошли на терену, заиста су нас зближили на посебан начин.

ЗНАЊЕ ЋЕ МЕ УЧИНИТИ КВАЛИТЕТНИЈИМ ЧОВЕКОМ И ОФИЦИРОМ

Анђела Вучковић је кадет четврте године Војне академије, на студијском програму Војно-електронско инжењерство, модул информациони системи.

Какви су утисци после три године?

– Била сам у првој генерацији девојака које су завршиле Војну гимназију и некако се само од себе наметнуло да упишем Војну академију, а и патриотска осећања су превагнула – објашњава нам Анђела. – Кажу да сам добра у говорничим вештинама, али знам и са бројевима, у математици и физици.

Осим тога воли да трчи, капитен је одбојкашке секције која бележи запажене резултате у Универзитетској лиги, а посебно је срећна због дружења с пријатељима.

– Војну академију увек бих препоручила људима који воле изазове а да су спремни да се помало одрекну неких ствари које младост носи, али опет да очекују велику предност због таквог одрицања – каже Анђела, уз још једно подсећање да су за њу највећи квалитети Војне академије прави пријатељи, као и знање које је стекла.

Анђела Вучковић, кадет четврте године Војне академије:

– Војну академију бих увек препоручила људима који воле изазове а да су спремни да се помало одрекну неких ствари које младост носи, али опет да очекују велику предност због таквог одрицања.

КАДЕТСКА БРИГАДА БДИЈЕ НАД КАДЕТИМА

Кадетска бригада је унутрашња јединица Војне академије, задужена да обезбеди несметане услове за живот и рад кадета. Тежишно се ангажује на посебним облицима наставе од прве до четврте године, а то подразумева и обуку у скијању, логоровање 1 и 2, обуку у управљању моторним возилима и наравно, круну школовања, завршну вежбу кадета. Капетан Бојан Цветков завршио је Војну академију, пре тога Војну гимназију, а од 2016. године је

командир вода војноелектронског инжењерства ПВО у Кадетској бригади.

– Могло би се рећи да старешине из Кадетске бригаде бдију над кадетима, усмеравају их и подржавају њихове најбоље особине. Командири водова су свакодневно с кадетима, од буђења до вечери, у две смене, и задужени су за праћење њиховог рада – каже Цветков који описује како изгледа просечни радни дан кадета.

*Капетан Бојан Цветков,
командир вода војноелектронског
инжењерства ПВО
у Кадетској бригади*

Устајање је у 6.00 сати, након чега крећу јутарње вежбање или стројеви тренаж, у зависности од тога који је дан у недељи. Следи доручак, па јутарња смотра, а онда одлазе на наставу. Имају од шест до осам часова дневно, а у паузи између часова је ручак. Поподне, ако нема наставе, кадети имају слободне активности или часове учења. Ту су различите секције, а тада могу и да се друже у својим собама.

Ти млади људи можда на самом почетку нису свесни да у том строју с њима стоје њихови најбољи пријатељи, будући кумови и људи с којима ће проводити остатак живота и зато морају да гаје тај добар однос, како би увек могли да се погледају у очи и стану једни поред других.

Када представља секције које ти млади људи похађају у слободно време, капетан с поносом издваја музичку, за коју су недавно набављени врхунски инструменти и која је имала више запажених наступа, па је интересовање за секцију велико.

– Ту је и низ других секција, од снукера, за који имамо посебну салу, до војног вишебоја, који представља врхунац војних спортова, а између су сви остали спортови – фудбал, кошарка, одбојка, стрељаштво и други. Веома су заступљене и борилачке секције – каже Цветков и још једном подсећа на одличне услове за бављење спортом на војној високошколској установи.

– Наш спортски центар је један од најсавременијих у граду. Има више сала, теретану кардиоцентар и базен, ваздушну стрељану и атлетски стадион – истиче командир вода.

КОМАНДИР ВОДА – „ЛИЦЕ ВОЈСКЕ“

Један од професора са Катедре друштвено-хуманистичких наука Војне академије потпуковник доцент др Срђан Старчевић, који води беседничку секцију, посебно истиче важност функције командира вода у Кадетској бригади.

– То је официр до чина капетана прве класе, који је старешина за тридесетак младих људи. Води рачуна о њиховим потребама, о дисциплини и функционисању колектива, али им је и својеврсни модел – како се старешина опходи према потчињенима и према претпостављенима. Они од њега практично уче те прве војничке ствари. Иако им не предаје, веома им је важан, па би се могло рећи да на кадета, кад је реч о војничком одрастању, највише утичу командир вода, неко од наставника, најчешће стручног предмета, и на крају, кад дође у јединицу, први командир чете или батерије. То су три најважнија човека за кадета и младог официра. А командир вода је то „лице војске“ које кадет среће кад крене на академију, па зато Војска и Војна академија за тај посао бирају најквалитетније младе старешине – каже потпуковник Старчевић.

МЕДИЦИНС

ФАКУЛТЕТ

ВМА

Министарство одбране је, у циљу хармонизације високог образовања система одбране са високим образовањем у Републици Србији, 2009. године покренуло иницијативу за акредитацију студијских програма и формирање факултета. У складу с тим, ВМА је, након прве акредитације интегрисаних академских студија медицине у оквиру Високе школе ВМА и добијања дозволе за рад 2009. године, уписала прву класу кадета школске 2009/2010. године.

Акредитацијом академских специјалистичких студија и академских докторских студија из области медицине, паралелно са оснивањем Универзитета одбране у Београду 2011. године, Висока школа ВМА прерасла је у Медицински факултет ВМА и постала организациона јединица Универзитета одбране у Београду.

Медицински факултет ВМА Универзитета одбране у Београду примењује савремене приступе и сазнања из области медицинских наука организацијом и реализацијом школовања у систему одбране. Јединствен је у земљи и региону по томе што обједињује медицински и војни позив.

Мисија Медицинског факултета ВМА је да полазницима студија обезбеди врхунско образовање у области медицинских наука, подстичући истраживачки дух, самосталност и одговорност у раду да би, као стручњаци у различитим областима медицинске струке и науке, својим вештинама и знањем допринели унапређењу војног здравства и били примерни академски грађани.

Визија Медицинског факултета ВМА је да створи академске грађане који ће по својим способностима бити равноправни са европским и светским стручњацима у области медицинске струке и науке, а посебно војне медицине.

На основу акредитованих програма факултет реализује наставу на следећим студијским програмима:

■ Интегрисане академске студије медицине;

■ Докторске академске студије биомедицине

– модули:

- Неуронауке,
- Фармакологија и токсикологија,
- Молекуларна медицина,
- Превентивна медицина,
- Клиничка медицина;

■ Специјалистичке академске студије:

- Трауматологије,
- Медицинске токсикологије,
- Фармакокинетику и биоеквиваленције лекова,

- Имплантати у оралној медицини,
- Орално здравље и пародонтална медицина,
- Биоинжињерство и медицинска информатика,
- Хируршко-ортодонтско лечење деформитета лица и вилица,
- Орална медицина;

■ Основне струковне студије – струковна медицинска сестра.

ИНТЕГРИСАНЕ
АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ
МЕДИЦИНЕ

Интегрисане академске студије медицине на Медицинском факултету ВМА трају шест година (12 семестара) и носе 360 ЕСПБ бодова. Курикулум је заснован на три постулата. Први је језгро које постоји на свим студијама медицине у виду 43 обавезна предмета; други је велики број изборних предмета – укупно 27; трећи се заснива на стицању знања и вештина које ће кадете оспособити за рад у областима медицине у којима су се до сада углавном ангажовали припадници војне санитетске службе – првенствено у организацији и збрињавању већег броја људи у условима природних катастрофа и масовних несрећа услед дејства хемијских, биолошких и нуклеарних агенаса, са чиме се, као обликом тероризма, савремени свет све чешће суочава.

На конкурс се могу пријавити кандидати који су држављани Србије и који су завршили гимназију или средњу школу здравствене струке или ветеринарског усмерења у четворогодишњем трајању. Сви кандидати пре полагања пријемног испита, који је исти за све државне медицинске факултете, пролазе проверу физичке способности, обавезан здравствени преглед и психолошко тестирање. Ови тестови су елиминационог карактера и

само кандидати који задовоље критеријуме приступају полагању пријемног испита из биологије и хемије. Након тестирања кандидати се рангирају на основу успеха постигнутог током четворогодишњег средњошколског образовања (максималан број бодова 40) и броја бодова оствареног на пријемном испиту из биологије и хемије (максималан број бодова 60). Минимум оствареног броја бодова на сваком тесту је 16 (50% + 1 бод на сваком од тестова). Као члан Заједнице медицинских факултета Србије, факултет мора да обезбеди полагање пријемног испита истог дана,

у истом термину као и на свим другим медицинским факултетима у земљи. Уговором се дефинишу права и обавезе кадета, који имају статус војних лица, пролазе војну обуку, буџетски су студенти и смештени су у интернату Војне академије. На 5. и 6. години студија предвиђено је да буду смештени у интернату Војномедицинске академије, чиме се постиже лакши приступ клиникама и ефикасније савладавање практичног рада са пацијентима.

Настава је интерактивна, а кадетима је омогућен рад у малим групама. На почетку студирања сваком кадету додељује се ментор који прати његов рад и усмерава га током целокупног школовања. Ваннаставне активности нису обавезне, али доприносе остваривању квалитетнијег друштвеног живота кадета током школовања. Реализују се ангажовањем кадета у разним спортским дисциплинама и секцијама на Војној академији, као и на курсевима страних језика. Услови за пријем у професионалну војну службу по завршеном школовању такође су дефинисани уговором. Сви који дипломирају, након одређеног рада у војногарнизонским јединицама као лекари опште праксе, моћи ће да конкуришу за здравствене специјализације. ■

ОФИЦИРИ СА ДВЕ УНИФОРМЕ

НА МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ ВМА ШКОЛОВАЊЕ ЗАВРШАВАЈУ КАДЕТИ 7. КЛАСЕ, А НА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈУ СУ ПРИСТИГЛЕ ЊИХОВЕ КОЛЕГЕ 1. КЛАСЕ, КОЈИ СУ ПРОВЕЛИ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ У ТРУПИ. ШКОЛОВАНИ СУ ДА БУДУ ЛЕКАР И ОФИЦИРИ И ДА С ПОНОСОМ НОСЕ ДВЕ УНИФОРМЕ, КОЈЕ ЋЕ ОВЕ ГОДИНЕ ОДЕНУТИ ЈОШ 40 КАДЕТА, А НА ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈА БИЋЕ ПРИМАЊЕНО И 10 САМОФИНАНСИРАЈУЋИХ СТУДЕНАТА.

Тијана Станојковић, потпоручник,
бивши кадет 7. класе Медицинског факултета ВМА:

– Медицински факултет ВМА изабрала сам како бих студирала у цењеној медицинској, образовној и научно-истраживачкој установи. Школовање је бесплатно, као и уџбеници, а доступна нам је и стручна литература. Након студија имамо загарантован посао и могућност избора специјализације. Радимо у мањим групама, имамо менторе и свако од нас може да стекне боље образовање јер нас професори воде од првог дана и упућени су у оно што радимо. Доста је и практичног рада – професори нам омогућавају да радимо са њима док прегледају пацијенте, одлазимо на клинике, укључују нас у рад Центра хитне помоћи, зову да видимо специфичне случајеве, бавимо се истраживачким радом. Испити се не разликују много од оних на цивилном факултету, али ми морамо да их све полагамо у року, без преношења у следећу годину. Медицински факултет ВМА сам изабрала јер је професија војног лекара изазовна, перспективна, часна, хумана, одговорна и, наравно, зато што волим тај посао.

Павле Илић, кадет 8. класе
Медицинског факултета ВМА:

– Медицина ме је увек занимала, посебно војна, јер у породици имам са једне стране медицинаре, а са друге припаднике Војске, тако да су ми блиске обе професије. За овај факултет сам се одлучио јер у односу на цивилни имамо много више практичног рада. Осим тога, поред медицинских предмета током школовања имали смо обуку у веслању, скијању, а стекли смо и возачку дозволу. Живимо у интернату, међусобно се мотивишемо, подржавамо, заједно учимо и генерацијски се међусобно добро повезујемо, што ће нам много значити у животу. Са друге стране, почели су да пристижу на специјализацију бивши кадети овог факултета и њих увек можемо да питамо за помоћ, савет, за све што нам треба. Када завршим факултет, чека ме сигуран посао. Војни лекар је изазовна професија и велике су могућности за напредовање, како стручно, тако и у служби. Бићемо и лекари, али и официри. И часно ћемо носити обе униформе.

Капетан Горан Савић, лекар на 1. години специјализације из интерне медицине, уједно сарадник у настави на предмету патолошка физиологија, својевремено кадет 1. класе Медицинског факултета ВМА, најбољи у класи:

– За овај факултет су ме определили поверење које наш народ има у ВМА и рад у малим групама. Професори су нам за разлику од других цивилних факултета били доступни 24 сата. Стекли смо потребна теоријска знања, али су нам указивали на то шта ће нам од тих знања бити важно за живот, за сутра. Ми нисмо учили само за испите већ и за живот. Поред општемедицинских предмета, током школовања имали смо и војнообразовне предмете – ратну хирургију, ратну анестезију, ратну интерну медицину, збрињавање у условима масовних катастрофа, војну топографију... Обучавани смо како да брзо реагујемо у условима природних катастрофа, па и епидемија, сагледавали смо и рад наших славних претходника кроз историју војног санитета. Прошли смо и обуку на терену и имали редовна бојева гађања. Када сам завршио факултет и дошао у јединицу био сам потпуно спреман да радно одговорим на све задатке које сам имао и као официр и као лекар. Тако да је наша војничка и медицинска обука имала ефекта. Учени смо да будемо више од лекара. Ми смо првенствено официри, који носе чинове у војсци и то је наш позив.

Када смо се вратили на ВМА, овај пут на специјализацију, професори су нам се обрадовали јер су у нама видели резултате свог рада. Са нама ова установа има будућност, а факултет континуитет, јер ми ћемо једног дана бити и будући наставници и научни посленици.

ВОЈНА ГИМНАЗИЈА

Све је почело од школске 1970/1971. године, када дотадашња Десета београдска гимназија није уписала ученике и када је уступила простор првим генерацијама Војне гимназије. Претече Војне гимназије, по циљевима, начину организовања и полету оних који је чине, јесу Гимназија Александра I Карађорђевића и Ваздухопловна гимназија „Маршал Тито”.

Краљ Александар I Карађорђевић подигао је 1932. године Дом за ученике средњошколце на терену Логора пешадијске и подофицирске школе, да би у њему 1933. отворио и Прву мушку гимназију. Све до 1936. године дом и школа радили су у истој згради (садашњи Архив Југославије), под надзором Управе Двора.

„Задатак је Дома да своје питомце, редовне ученике Мушке гимназије Краља Александра I у Београду, васпитава и пружи им добро опште образовање, примењујући најбоље васпитне методе и развијајући у њима здраво и снажно југословенско национално осећање”, забележено је у извештају за школску 1933/1934. годину.

Капацитети те школе су у односу на интересовање за упис били недовољни, па је одлучено да се у непосредној близини дома изгради школска зграда, која је требало да послужи као узор, по коме ће се, према приликама и потребама, урадити све нове гимназијске зграде у отаџбини.

Зграда је изграђена и одржавана из државног буџета. Настава је почела школске 1936/1937. године, решењем Министарства просвете, чиме и надзор прелази са Управе Двора на Министарство просвете.

У Другом светском рату окупатор је дом преуређио у касарну, а гимназијску зграду у команду, девастирајући инвентар и школску функционалност простора. Тих година Гимназија краља Александра била је једина средња школа која није прекидала са радом, користећи разне просторе, па и оне у приградским насељима.

Министарство просвете Србије од 1945. године враћа гимназију у њену зграду, мењајући јој назив од Једанаесте мешовите, преко Прве мешовите до Десете београдске гимназије 1960. године. У том периоду било је више адаптација ради ублажавања недостатака основног школског простора, чак и на рачун услова за савремену наставу.

Војну гимназију основало је 1970. године Државно министарство одбране, са задатком да се припреме и мотивишу ученици за наставак школовања на војним

академијама. Наставни план и програм верификовао је Републички секретаријат за науку и образовање.

У данашњој Војној гимназији посебна пажња посвећује се стицању опшних знања од фундаменталног значаја за студије на Војној академији, формирању и развоју мотивације, етичких особина личности, интелектуалних и психофизичких способности неопходних за позив професионалног официра. Ученици долазе из свих крајева земље. Заједничка жеља им је да наставе школовање на Војној академији и постану официри Војске Србије. Сви ученици станују у интернату Војне гимназије и носе цивилну одећу коју им обезбеђује школа. Свршени ученици Војне гимназије редовно су међу најуспешнијим студентима на Војној академији.

Војна гимназија у Београду је школа са интернатом, где су ученицима обезбеђени услови за становање, спортске и културне активности и реализацију наставе. Трошкове смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и школског прибора сноси Министарство одбране. Интернат се налази у Хумској 22, поред стадиона ФК „Партизан”, а школска зграда је близу сквера Топчидерска звезда и удаљена је од интерната 1.700 метара.

Циљ школовања је формирање и развој одговарајућих интелектуалних, морално-вољних и физичких способности неопходних за успешан наставак даљег школовања и сналажење у свакодневном животу, те неговање и раз-

вијање етичких особина личности, патриотизма и родољубља.

Школовање у Војној гимназији траје четири године. Ученици се школују по Наставном плану и програму гимназија општег смера са специфичним војним садржајима. Војни садржаји изучавају се кроз наставне предмете: Војна топографија, Стројева обука, Војна обука, Основи тактике, Наоружање са наставом гађања, Морал војске и војна етика. Током реализације војних садржаја ученици носе маскирну униформу.

Такође, ова установа је специфична и по посебним облицима наставе, изборним факултативним предметима и различитим ваннаставним садржајима. Део војне тематике реализује се факултативном наставом, а добром организацијом и честим посетама војним установама и јединицама ученици се снажно мотивишу за војну професију.

Ученицима су на располагању изборни предмети, посебни облици наставе, секције и бројне ваннаставне активности.

Факултативни предмети који се изучавају током школовања су: Нацртна геометрија, Геологија, Трећи страни језик, Педагогија, Развојна психологија и Социјална психологија. Посебни облици наставе су: период прилагођавања за први разред са обуком у пливању, обука у скијању, екскурзије и наставне посете, посете и обиласци установа Министарства одбране и јединица Војске Србије.

У школи сваке године функционише више од 20 секција, од којих су најпосећеније: секције из обавезних

предмета као и спортске: стрељачка, мали фудбал, атлетика, гимнастика и друге.

Војна гимназија за своје ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области културно-забавног живота, спорта, научнотехничке делатности и ученичких друштвених организација.

Задатак школе је да се у добро организованој средини ученицима пружи што шире опште образовање, да се усмере ка војном позиву и постану часне, одговорне личности.

Од оснивања Војна гимназија је отворена установа према грађанству, а данас и израженије, тако да су укључени у све активности средњошколаца на нивоу општине, Града и Републике. Често је и домаћин многим културно-забавним манифестацијама, такмичењима у знању и спорту. Ученици Војне гимназије остварују запажене резултате на такмичењима у знању које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, а традиционално су међу најбољима у спортским дисциплинама на нивоу општине, а у појединим дисциплинама (атлетика и гимнастика) и на нивоу Града Београда и Републике Србије.

Многобројни ученички успеси на такмичењима оправдавају крилатицу школе „Знање је наше оружје”.

У више наврата групе ученика посетиле су, у организацији Српске православне цркве, Свету Гору. Ученици редовно учествују на сајмовима образовања и присуствују у медијима, што доприноси повећаном интересовању младих за упис у школу. На једно место у Војној гимназији сваке године конкурише до 10 кандидата.

За време школовања ученици су смештени у интернату Војне гимназије, који је комплетно реновиран и поседује све неопходне садржаје за интернатски начин живота. Реновиране су ученичке собе, дневни боравци, тоалети, соба за посете, читаоница и друге просторије.

Школа поседује неопходне капацитете за бављење спортом, а 2020. године отворена је ваздушна стрељана која је најсавременија у Републици Србији.

Колектив професора и васпитача чине цивилна и професионална војна лица. Поред образовно-васпитних задатака они се брину и о целокупном животу и раду ученика, а успешно сарађују и са родитељима.

Министарство одбране расписује конкурс за пријем ученика на школовање у Војну гимназију. Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса за пријем подлежу провери знања из српског језика и математике, провери физичке способности, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери.

Школска зграда налази се у Улици Петра Чајковског 2, а интернат у Хумској 22. ■

ОДЛУКА КОЈА СЕ ДОНОСИ САМОСТАЛНО

Јована Живковић је кадет Војне академије, а завршила је Војну гимназију. Уписала је Војну академију, студијски програм Технолошко инжењерство материјала и заштите. На питање како је било претходних година у школи, каже да никог није знала када је дошла, а да, као и сваки млади човек, није одмах била сигурна да је то права одлука, „али је касније било јасно да јесте”.

– Имала сам 14 година и нисам познавала никог ко је уписао Војну гимназију или је на Војној академији. На сајту школе сам сазнала све неопходне информације, а одлуку сам донела сама и због тога сам посебно поносна.

Јована је извиђач. Одреду се придружила када је дошла у гимназију и каже да је срећном чине многе извиђачке дисциплине, те да често имају активности и такмичења.

– Дисциплине које пролазимо, као што су чворови или топографија, биће нам потребне и на академији. Осим међу извиђачима, активна сам и у фолклорној секцији, којој сам се придружила одмах и тако наставила своје интересовање из основне школе – каже Јована и додаје да је сплет игара из Враћа последње што су играли.

У Војној гимназији, према њеним речима, осим уобичајених спортских секција, као што су фудбал, одбојка или кошарка, веома су посећене оне посвећене борилачким спортовима, а на располагању им је и модерна стрељана. За оне који желе да се опробају у уметности, ту су драмска и музичка секција.

Што се тиче поруке коју би послала својим младим пријатељима који размишљају да упишу Војну гимназију, она их подсећа да је то школа општег смера и има исте предмете као и класична гимназија, уз додатак војних, као што су постројавање и, у трећој години, војна обука.

– Војну гимназију препоручујем свим младим људима. А да ли је то добра одлука, бићете сигурни након периода прилагођавања, који сви имају на располагању када дођу. Дакле имате прилику да одлучите да ли желите да останете. Ова школа нас заиста добро припрема за Војну академију, али и за живот који је пред нама. У интернату сте 24 сата и слободно време користите за дружење, а пријатељства из интерната су нешто заиста посебно, јер сте као породица – каже девојка којој су најбоље другарице Бранкица, Тајана, Петра, Андријана и Сара.

Јована Живковић, кадет Војне академије

– Војну гимназију препоручујем свим младим људима. Ова школа нас заиста добро припрема за Војну академију, али и за живот који је пред нама.

СРЕДЊА СТРУЧНА ВОЈНА ШКОЛА

Средња стручна војна школа „1300 каплара” намењена је за школовање подофицира Војске Србије одређеног рода или службе. Систем школовања младих подофицира има веома дугу традицију. Још 1866. године били су устављени посебни курсеви за школовање и обуку подофицира, а прве припреме за формирање подофицирских школа отпочеле су одмах после српско-бугарског рата 1885. године. „Законом о устројству војске” из 1886. године било је предвиђено формирање две сталне подофицирске школе, Пешадијске и Артиљеријске, да би до краја 19. века биле основане, поред наведених, Инжињеријска подофицирска школа и Коњичка подофицирска школа, чиме је процес образовања подофицирских школа за сваки род војске у Краљевини Србији био завршен.

Масовније школовање младића из грађанства, односно ученика који су завршавали основну школу, почиње тек после 1950. године. Развој наоружања и војне опреме и потребе југословенских оружаних снага у том смислу били су доминантни чинилац који је од почетка утицао на стручно профилисање ових школа, дефинисање њихових циљева и задатака, пројектовање и доградњу наставних планова и програма, све у складу са релевантним параметрима који су одређивали улогу и функцију подофицирских школа у систему одбране. Тако су с временом формиране школе разних војних профила, распоређене на територији читаве тадашње земље. Након распада СФРЈ и ратних дешавања деведесетих година 20. века све средње војне школе премештају се на територију Србије.

Иако су се облици школовања подофицирског кадра током историје мењали, Средња стручна војна школа „1300 каплара” наставља такву традицију школовања, уз савременији наставни приступ и модерну технолошко-техничку опрему.

Задатак школе је оспособљавање ученика за војни позив како би се добио ефикасан и делотворан подофицир, експерт у тактичком и техничком аспекту војне делатности, носилац индивидуалне обуке војника, реда, дисциплине и бриге за потчињене.

Основни циљ школовања јесте стицање одговарајућег општег образовања, општевојних и војностручних знања и вештина. Пратећа активност је и рад на повећању стручних и психофизичких способности, повећање моралних вредности за обављање војне службе у статусу професионалног подофицира, као и изградња одговорности, оспособљавање за интелектуалне и етичке изазове подофицирског позива, те неговање родољубља.

Слоган школе је ДЕЛА, НЕ РЕЧИ, а у складу са наведеним трудимо се да то и оправдамо.

Школовање у Средњој стручној војној школи „1300 каплара” траје четири године. Општеобразовни, општевојни и војностручни садржаји изучавају се у прве три године школовања у седишту школе, док се стручноспецијалистички део и наставак општевојног дела реализује у центрима за обуку Војске Србије, где се ученицима школе омогућава, поред теоретског дела, и практичан рад на одговарајућим средствима и опреми која се налази на употреби у Војсци Србије. У наставним плановима и програмима уграђени су и посебни облици наставе и факултативни предмети и садржаји, као и различити ваннаставни садржаји.

Посебни облици наставе које наши ученици похађају су: период прилагођавања за прву годину, обука у пливању, обука у зимским условима (скијање), обука у управљању моторним возилима, различити облици логоровања, војна и индивидуална обука, стажирање у јединицама Војске Србије. Такође, омогућене су им и наставне посете које су прилагођене смеру и интересовању ученика, као и екскурзије.

У факултативне облике наставе спадају: обука у радиогонометрисању, изучавање другог страног језика, курсеви из информатике, психологије и педагогије, различити садржаји који омогућавају развијање опште физичке припремљености.

Наша школа за ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области научнотехничке делатности, спорта, културно-забавног живота и ученичких друштвених организација. Ученици Средње стручне војне школе „1300 каплара” редовно остварују завидне резултате на спортским такмичењима, као и на међународним так-

мичењима из страних језика. Средња стручна војна школа аплицирала је и за EUMSSF – European Union of Military Secondary Schools Forum, где очекује и међународно признање и чланство у наведеном савезу.

За ученике који се одреде за школовање у Средњој стручној војној школи обезбеђен је интернатски смештај, осим у случајевима реализације специјалистичке обуке и посебних облика наставе. Услуге интернатског смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и самог школовања бесплатне су, тј. обезбеђене су из средстава Министарства одбране.

Бригу о образовању, раду и васпитању ученика води ефикасан тим професора и старешина, сачињен од цивилних и од професионалних војних лица.

Ученици се тренутно школују на пет смерова:

1. Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана (са два смера, односно четири специјалности),
2. Јединице за електронска дејства и
3. Телекомуникације и информатика
4. Артиљеријско-ракетне јединице ПВО
4. Ваздушно осматрање и јављање.

По завршетку школовања, поред звања подофицира Војске Србије, ученици добијају звање техничара одређене специјалности.

Пут до школовања у Средњој стручној војној школи „1300 каплара“ води преко конкурса, који се распису-

је у првом кварталу године и објављује на сајту (www.vojnaskola.mod.gov.rs).

Кандидати подносе пријаву у складу са конкурсом. Они подлежу провери физичке способности, провери знања из математике и физике, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери. Кандидати који прођу наведену селекцију рангирају се према постигнутим резултатима. Број кандидата одређује се на основу пројектованог броја потребних ученика у Средњој стручној војној школи за сваку годину.

Право конкурса за упис имају сви ученици који текуће школске године завршавају осми разред основне школе или су завршили школу претходне школске године. ■

СТРУКА ЗА ВОЈСКУ

Јован Николић је ученик четврте године Средње стручне војне школе, смер Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана, специјалност електроопрема и инструменти ваздухоплова. Ученик треће генерације те школе каже да „свакако у почетку ништа није лако”.

– Прва година је увек тешка, али сада, након одређеног времена, јасно је да је ово заиста сјајно животно искуство које бих свима препоручио. Најинспиративнији су ми стручни предмети који су веома занимљиви, сваке године их има све више, а на крају, у четвртој години, одлазимо у центре за обуку у Батајници и у Земуну, а тамо је све повезано са струком. Спој предмета и праксе – каже Јован.

– Ученике Средње стручне војне школе обучавају за средства која су на располагању, а тога је све више – каже он.

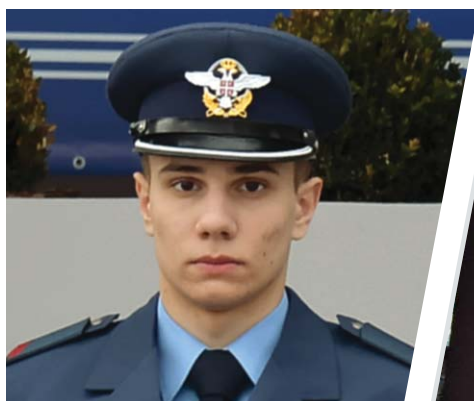
– Да би се овај посао радио како треба, курс од шест месеци није довољан, а школа је право решење. Ваннаставне активности и друштвени живот у нашој школи су веома развијени и богати, доста је секција, а тренутно најразвијенија спортска дисциплина, којом се и сам бавим, јесте стрељаштво. Реновирана је ваздушна стрељана и заиста имамо перфектне услове – каже Јован који се такмичи у дисциплини ваздушни пиштољ, с најбољим оствареним резултатом 535 од 600, и све је бољи.

Истиче да школа традиционално постиже добре резултате у радиогониометрији, али и у веслању.

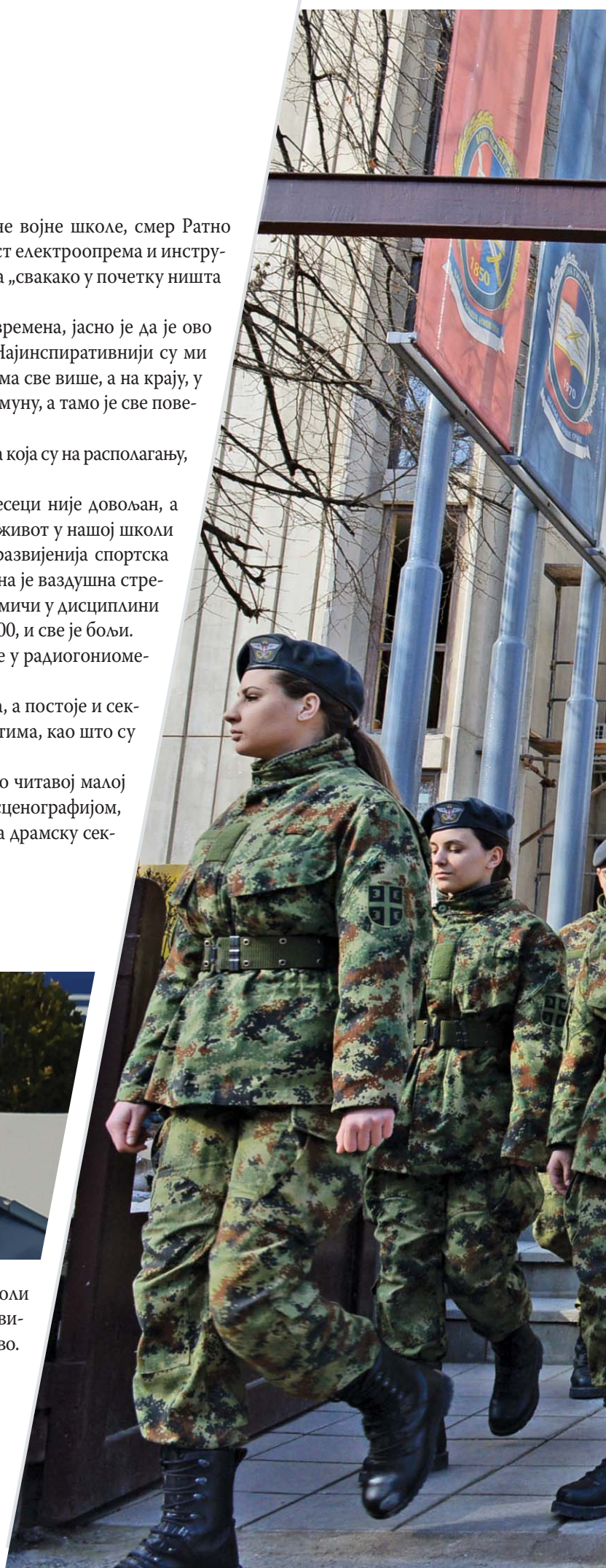
– У школи је организован велики број борилачких секција, а постоје и секције намењене ученицима са израженим уметничким склоностима, као што су драмска или музичка.

Драмску секцију води професорка српског језика и реч је о читавој малој позоришној продукцији, па имају ученике који се баве само сценографијом, звуком или осветљењем, а праве и костиме, зато не чуди што за драмску секцију влада велико интересовање. ■

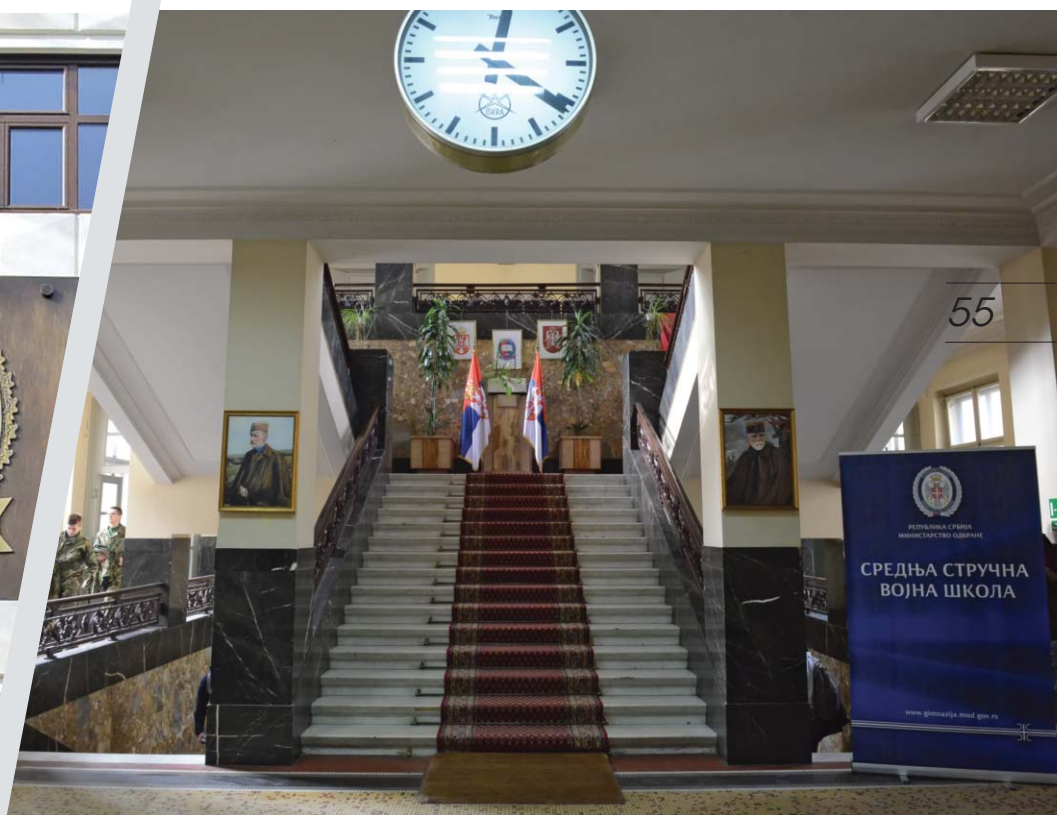
Јован Николић,
ученик четврте године
Средње стручне
војне школе:

– Ваннаставне активности и друштвени живот у нашој школи су веома развијени и богати, доста је секција, а тренутно најразвијенија спортска дисциплина, којом се и сам бавим, јесте стрељаштво.

Средња стручна војна школа и Војна гимназија СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ

Троје најбољих ученика из Средње стручне војне школе има могућност да упише Војну академију. Специфичност Средње стручне војне школе у односу на Војну гимназију је то што, за разлику од гимназије (која има војну обуку само од краја треће године), њени ученици на крају сваке школске године пролазе основну пешадијску обуку у центрима за обуку. Такође, ученици Средње стручне војне школе добијају прилику да положе возачки испит, а за разлику од ученика Војне гимназије, од првог дана школовања у школу иду у униформи. За крај, вероватно најважнија разлика: по завршетку средње школе они постају старешине Војске Србије у чину водника. Друштвени живот у обе школе, које деле исти простор и заједнички смештај у интернату, испуњен је бројним садржајима.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

КОНКУРС
ЗА УПИС

У СРЕДЊУ
СТРУЧНУ
ВОЈНУ ШКОЛУ
„1300 КАПЛАРА“

📅 фебруар–март 2022. године

НОВА СНАГА ЗА НОВО ВРЕМЕ!

🌐 www.vojnaskola.mod.gov.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

КОНКУРС
ЗА УПИС

У ВОЈНУ
ГИМНАЗИЈУ

📅 фебруар–март 2022. године

ЗНАЊЕ ЈЕ НАШЕ ОРУЖЈЕ!

🌐 www.gimnazija.mod.gov.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

КОНКУРС
ЗА УПИС

У ВОЈНУ АКАДЕМИЈУ

📅 фебруар–март 2022. године

ЧАСТ ЈЕ НАША ИМОВИНА!

🌐 www.va.mod.gov.rs

